קיצור שלחן ערוך — הלכות אבדה ומציאה

הָרוֹאֶה אֲבֵדַת יִשְׂרָאֵל, חַיָּב לִטַּפֵּל בָּהּ לַהֲשִׁיבָהּ לִבְעָלֶיהָ, שֶׁנֶּאֱמַר, הָשֵׁב תְּשִׁיבֵם. וְכֵן כָּל מָמוֹן שֶׁל חֲבֵרוֹ שֶׁאָדָם יָכוֹל לְהַצִּיל שֶׁלֹּא יֹאבַד, חַיָּב לְהַצִּיל, וְהוּא בִּכְלַל הַשָּׁבַת אֲבֵדָה.

אַף עַל פִּי שֶׁמִּן הַדִּין בְּמָקוֹם שֶׁרֹּב גּוֹיִם מְצוּיִים, אֲפִלּוּ נָתַן בָּהּ יִשְׂרָאֵל סִימָן, אֵינוֹ חַיָּב לְהַחֲזִיר, מִשּׁוּם דְּמִסְתָּמָא כְּבָר נִתְיָאֲשׁ הֵימֶנָּה, מִכָּל מָקוֹם טוֹב וְיָשָׁר לַעֲשׂוֹת לִפְנִים מִשּׁוּרַת הַדִּין לְהַחֲזִיר לְיִשְׂרָאֵל שֶׁנָּתַן בָּהּ סִימָן. וְכוֹפִין עַל זֶה. וְאִם הַמּוֹצֵא הוּא עָנִי, וּבַעַל הָאֲבֵדָה הוּא עָשִׁיר, אֵינוֹ צָרִיךְ לַעֲשׂוֹת לִפְנִים מִשּׁוּרַת הַדִּין. וּבְמָקוֹם שֶׁיֵּשׁ דִּינָא דְמַלְכוּתָא לְהַחֲזִיר אֲבֵדָה, חַיָּב בְּכָל עִנְיָן לְהַחֲזִיר.

כָּל הַמּוֹצֵא אֲבֵדָה, בֵּין שֶׁיֵּשׁ בָּהּ סִימָן בֵּין שֶׁאֵין בָּהּ סִימָן, אִם מְצָאָהּ דֶּרֶךְ הַנָּחָה, כְּגוֹן טַלִּית וְקַרְדֹּם בְּצַד הַגָּדֵר, וַאֲפִלּוּ יֵשׁ לְהִסְתַּפֵּק אִם הִנִּיחָם שָׁם בְּכַוָּנָה אוֹ אִבְּדָם שָׁם, אָסוּר לִגַּע בָּהֶם.

מִי שֶׁהוּא זָקֵן מְכֻבָּד, וּמָצָא אֲבֵדָה וְהוּא דָּבָר מְבֻזֶּה, שֶׁאֲפִלּוּ הָיָה שֶׁלּוֹ, לֹא הָיָה נוֹטְלוֹ לַהֲבִיאוֹ לְבֵיתוֹ, מִשּׁוּם דַּהֲוֵי לֵהּ בִּזָּיוֹן, אֵינוֹ חַיָּב לְטַפֵּל בָּהּ. וּמִכָּל מָקוֹם יֵשׁ לוֹ לַעֲשׂוֹת לִפְנִים מִשּׁוּרַת הַדִּין וּלְטַפֵּל בָּהּ, אַף עַל פִּי שֶׁאֵינָהּ לְפִי כְבוֹדוֹ.

מָצָא מְצִיאָה וְאֵינוֹ יוֹדֵעַ מִי אִבְּדָהּ, בֵּין שֶׁיֵּשׁ בָּהּ סִימָן בֵּין שֶׁאֵין בָּהּ סִימָן, יֵשׁ בְּעִנְיָנִים אֵלּוּ הַרְבֵּה חִלּוּקֵי דִינִים, וְיַעֲשֶׂה שְׁאֵלַת חָכָם אֵיךְ יַעֲשֶׂה.